

Ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός

/ Συναξαριακές Μορφές

Ιερομάρτυς και Νεομάρτυς

Μαρτύρησε στις 24 Αυγούστου στο Καλικόντασι του Βερατίου

Ο άγιος γεννήθηκε στο χωριό Μέγα Δένδρο της Αιτωλίας, γι' αυτό ονομάζεται και Αιτωλός.

Τα πρώτα γράμματα τα έμαθε στο κοντινό μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής. Καθώς τότε βρισκόταν ακόμη σε ακμή η Αθωνιάδα Σχολή, την οποία είχε ιδρύσει και συντηρούσε η Ιερά Μονή Βατοπαιδίου, πήγε, λαϊκός ακόμη, στο Άγιο Όρος για ανώτερες σπουδές. Σπούδασε κοντά σε μεγάλους δασκάλους της Αθωνιάδος, στους σπουδαιότερους της εποχής, όπως ο Παναγιώτης Παλαμάς και ο Νικόλαος Τζαρτζούλιος.

Κατόπιν εκάρη μοναχός με το όνομα Κοσμάς στην Ι. Μονή Φιλοθέου του Αγίου Όρους, όπου και εχειροτονήθη ιερέας.

Από λαϊκός ακόμη είχε την επιθυμία να ωφελήσει με τις γνώσεις του τους Χριστιανούς, οι οποίοι βρίσκονταν σε κατάσταση αμάθειας κάτω από την πίεση και επίδραση είτε των Τούρκων είτε των Φράγκων στα Επτάνησα.

Προσευχόταν θερμά, θέλοντας να πληροφορηθεί το θέλημα του Θεού και τη λύση του έδωσε το χωρίο του Απ. Παύλου (Α' Κορ. 10, 24) « μηδείς τα εαυτού ζητείτω αλλά το του ετέρου έκαστος » .

Με την άδεια των πατέρων πήγε αρχικά στην ΚΠολη, στον αδελφό του Χρύσανθο, ο οποίος ήταν δάσκαλος. Εκεί φανέρωσε στους Αρχιερείς και τον Πατριάρχη τον λογισμό του να περιοδεύει και να κηρύττει και πήρε την άδεια από τον νέο Πατριάρχη Σωφρόνιο.

Έκανε τέσσερεις περιοδείες, περιτρέχοντας Θράκη, Μακεδονία, Ήπειρο, Ρούμελη, Κυκλαδες, Νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου.

Όπου πήγαινε, ζητούσε πρώτα να στήσουν οι κάτοικοι ένα ξύλινο Σταυρό, στη

βάση του οποίου τοποθετούσε ένα σκαμνί , στο οποίο ανέβαινε και κήρυττε. Φεύγοντας άφηνε τον σταυρό , για να θυμίζει το κήρυγμά του. Πολλοί από αυτούς τους σταυρούς θαυματουργούσαν.

Το κήρυγμά του ,απλό, παραστατικό, αγιογραφικό, εκκλησιαστικό, εντυπωσίαζε και επηρέαζε το ακροατήριό του σε τέτοι βαθμό, ώστε πολλοί να αλλάζουν ζωή, να μετανοούν και να γίνονται συνειδητοί Χριστιανοί.

Φρόντιζε επίσης για τον εξοπλισμό των ναών με τα απαραίτητα λειτουργικά σκεύη από δωρητές . Ιδιαίτερα φρόντισε τον εφοδιασμό των ναών με κολυμπήθρες , για να τελείται κανονικά το μυστήριο του βαπτίσματος . Με τη φροντίδα του αγίου ιδρύθηκαν διακόσια σχολεία « δια τα κοινά γράμματα » , δημοτικά, και δέκα ελληνικά (Γυμνάσια) . Η αγιότητά του ήταν φανερή ήδη ενόσω ζούσε. Πολλά θαύματα , με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος, έκανε και ήταν προικισμένος με προορατικό και προφητικό χάρισμα . Είναι γνωστές οι προφητείες του , οι οποίες αναφέρονται σε εθνικά γεγονότα , ανακαλύψεις επιστημονικές και τεχνολογικές αλλά και την εξέλιξη του τρόπου ζωής των ανθρώπων.

Ο άγιος ήταν αγαπητός, συμπαθής και σεβαστός σε Τούρκους και Ρωμιούς. Οι μόνοι που δεν τον αγαπούσαν ήταν οι Εβραίοι. Επειδή τον καιρό εκείνο οι Εβραίοι είχαν την οικονομία στα χέρια τους , γίνονταν τα παζάρια ημέρα Κυριακή, με αποτέλεσμα οι Χριστιανοί να μην πηγαίνουν στην Εκκλησία και να ζουν αποκομμένοι από την εκκλησιαστική ζωή. Ο άγιος έπεισε τους Χριστιανούς να κάνουν τα δικά τους παζάρια το Σάββατο , με αποτέλεσμα να πληγεί η οικονομία των Εβραίων. Γι' αυτό πλήρωσαν τον Κουρτ πασά του Βερατίου , ο οποίος συνέλαβε τον άγιο και τον θανάτωσε με απαγχονισμό, το δε λείψανό του ρίχτηκε στον Άψο ποταμό απ' όπου ανεσύρθη και ενταφιάστηκε στην Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου στο χωριό Καλικόντασι της Ήπειρου.